

Strategi för minskat utanförskap

Bakgrund:

I Kommunens Utvecklingsplan 2016-2018 anges tre övergripande mål, Attraktivitet, Hållbarhet och Delaktighet. Vidare beskrivs det att kommunen aktivt skall arbeta för minskat utanförskap och verka för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

I samband med att man tog beslut om utvecklingsplanen fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för minskat utanförskap.

Minskat utanförskap är ett av prioriteringsmålen under målområde 2, Hållbarhet.

Metod och genomförande:

En arbetsgrupp bestående av medarbetare från olika kommunala verksamheter bildades i syfte att ta fram ett förslag till handlingsplan. Alla förvaltningar har varit representerade i arbetsgruppen.

Under arbetsgruppens process ifrågasattes om handlingsplan är rätt benämning på dokumentet. I resonemanget har gruppen varit överens om att aktiviteterna för att nå målen måste utformas i respektive verksamhet, vilket ledde fram till att dokumentet fått en mer strategisk karaktär. Strategin för minskat utanförskap skall fungera som en vägledning för att kommunens samtliga verksamheter lättare skall kunna ta fram och formulera mål och aktiviteter i sina respektive verksamhetsplaner i syfte att minska utanförskap.

Verksamheternas mål och aktiviteter blir således varje enhets handlingsplan.

Uppföljning:

Aktiviteter som planeras i syfte att nå måluppfyllelse och minskat utanförskap föreslås läggas in som aktiviteter kopplade till målet minskat utanförskap i Stratsys. Aktiviteterna kan med fördel markeras för att därefter kunna särskiljas, analyseras och följas upp. AMI-chef ansvarar inledningsvis för att denna strategi följs, analyseras och utvecklas årligen, tillsammans med en förvaltningsövergripande arbetsgrupp.

Mål för strategin:

Följande mål finns övergripande i kommunens verksamheter och kan vara en indikation på hur utanförskapet ser ut i vår kommun.

- Alla grundskoleelever skall vara behöriga att söka ett nationellt gymnasieprogram.
- Alla elever skall fullgöra sin gymnasieutbildning inom fyra år.
- Arbetslösheten skall understiga snittet för riket med en procentenhet både vad gäller 18-64 år och 18-24 år.

Definition av målgrupp:

Barn och unga skall ha möjlighet att utveckla sina förmågor och förberedas på ett sådant sätt att de har den kunskap de behöver för att kunna skapa sig sin framtida försörjning. Detta är avgörande för att inte hamna i utanförskap. Vuxna som av olika skäl befinner sig i utanförskap skall fångas upp och ges möjligheter att utveckla förmågor och kunskaper för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Målgruppen finns i alla åldrar upp till 65 år. Vi har valt att dela in målgruppen i tre kategorier kopplade till tre olika typer av aktivitetsområden.

1. Aktiviteter som förbereder för arbetslivet (0-15 år t. o. m gymnasievalet)
2. Aktiviteter som underlättar inträde på arbetsmarknaden
3. Aktiviteter för att behålla och kompetensutveckla befintlig arbetskraft.

Aktiviteter som förbereder för arbetslivet (0-15 t. o. m gymnasievalet)

Våra barn och unga är framtiden. Därför ska vi lyssna på dem och särskilt ta hänsyn till deras behov. Barn och unga skall ges möjlighet att utveckla sina förmågor på ett sådant sätt att de har en sådan kunskap att de kan skapa sin framtida försörjning.

Kommunens verksamheter ska därför verka för att:

- Genom insatser, stöd och aktiviteter tillgodose barnens grundläggande rättigheter i enlighet med FNs barnkonvention. Det är vidare viktigt att vid sidan av rättigheter också tydliggöra barns skyldigheter som samhällsmedborgare, och på sikt förbereda dem för ett kommande vuxen-och arbetsliv.
- Genom insatser, stöd och aktiviteter se till att alla barn ges rätt förutsättningar för att kunna få en trygg tillvaro, utveckla en god självkänsla och kunna tillgodogöra sig sin grundskoleutbildning. Detta kan t ex innefatta insatser för att motverka mobbing, underlätta för barn med psykisk och/eller fysisk funktionsnedsättning, aktivt arbeta för att minska risken för och effekterna av missbruk och våld i hemmet, utöka möjligheten att erbjuda föräldrastöd och andra förebyggande insatser.

- Genom insatser, stöd och aktiviteter under grundskoletiden skapa förutsättningar för att våra elever ska kunna göra väl genomtänkta gymnasieval baserade på kunskap om utbildningar, yrken och arbetsmarknad.
- Säkerställa att studie- och yrkesvägledare har en central roll i skolarbetet för att förbereda eleverna för arbetslivet.
- Säkerställa att PRAO och feriepraktik används på ett systematiskt sätt, så att eleverna får större inblick både i privata och kommunala verksamheter.

Aktiviteter som underlättar inträde på arbetsmarknaden

Ungdomar och vuxna som av olika skäl befinner sig i utanförskap skall fångas upp och ges möjligheter att utveckla förmågor och kunskaper för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Kommunens samtliga verksamheter ska därför verka för att:

- Genom insatser, stöd och aktiviteter organisera kommunala verksamheter på ett sådant sätt så att vi kan ta emot praktikanter med olika behov och förutsättningar på ett bra sätt.
- Beakta möjligheten att vid behov anställa personal med funktionsnedsättningar i anpassade anställningar och möjliggöra anställningar med olika anställningsstöd specifikt riktade till gruppen långtidsarbetslösa/funktionsnedsatta eller nyanlända.
- Vid arbetskraftsbehov t ex under sommarperioden beakta möjligheten att till viss del anställa ungdomar.

Dessutom ska:

- FOKUS se till att det finns väl fungerande rutiner för det kommunala aktivitetsansvaret med tydlig ansvarsfördelning.
- Vuxenutbildningen anpassa sin verksamhet och prioritera de resurser som finns inom verksamheten i syfte att höja utbildningsnivån för de med lägst utbildning. Särskilt gäller det att utveckla den grundläggande Vuxenutbildningen så att den passar de behov våra nyanlända har.
- Arbetsmarknadsenheten kontinuerligt anpassa sin verksamhet för att möta de behov som både näringsliv och arbetssökande har.

Aktiviteter för att behålla och kompetensutveckla befintlig arbetskraft.

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och arbeta aktivt för att verksamheterna ska klara den framtida personalförsörjningen. På så vis erhåller också medarbetare som redan finns i våra verksamheter en hög kompetens och risken för framtida utanförskap minskar.

Kommunen ska därför verka för att:

- Systematisera arbetet med kompetenshöjande insatser inom kommunala verksamheter i syfte att utveckla våra medarbetare kontinuerligt. Detta för att de i första hand skall vara attraktiva inom kommunens organisation, men vid förändrade arbetsförutsättningar även vara gångbara på en större arbetsmarknad.

Ekonomiska och tidsmässiga resurser

Det kan ibland upplevas att de ekonomiska ramarna är snålt tilltagna. Detta skall dock inte hindra oss från att inom verksamhetens ordinarie ram arbeta med insatser, stöd och aktiviteter för minskat utanförskap. Ett minskat utanförskap är en mycket viktig del för att kommunen ska nå en långsiktig social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Ofta finns också medel att söka på olika håll. Då kommunen inte har någon central funktion som har till uppgift att söka andra offentliga medel har alla verksamheter ett ansvar för att undersöka möjligheter till projektmedel. Och där möjlighet finns söka medel för att möjliggöra riktade insatser, stödinsatser eller aktiviteter i syfte att nå måluppfyllelse och minskat utanförskap.

Behovet av arbetskraft kommer vara stort framöver och det är viktigt att se detta arbete som ett led i att kunna matcha, utbilda och rekrytera bra arbetskraft. Arbete som inledningsvis kan ta tid, pengar, och resurser men som i nästa steg är en god investering.